

Põlevkivist saadava väärtuste efektiivsuse tõstmine, põlevkivi väärimine, hetkeseis Eestis

Andres Siirde (TTÜ)

Strateegilised eesmärgid ja meetmed

Põlevkivi arengukava üldeesmärk on riigi huvist lähtudes tagada põlevkivi võimalikult keskkonnasäästlik ja majanduslikult efektiivne kaevandamine ning asutamine, kindlustades põlevkivitööstuse varustatuse vajaliku põlevkivivaruga ja vähendades kaasnevaid negatiivseid keskkonnamõjusid

Kolm strateegilist eesmärki:

Põlevkivi arengukava seab kolm strateegilist eesmärki:

1. Põlevkivi kaevandamise efektiivsuse tõstmine ja negatiivse keskkonnamõju vähendamine.
2. Põlevkivi kasutamise efektiivsuse tõstmine ja negatiivse keskkonnamõju vähendamine.
3. Põlevkivialase haridus-ja teadustegevuse arendamine.

Põlevkivi kasutuse hetkeolukord

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Elektrienergia	13 975	11 744	9 310	13 736	13 919	12 690	14 979
Soojusenergia	713	627	545	597	407	376	451
Põlevkiviõli	3036	3311	3643	4171	4492	4764	4962
Tsement	289	287	125	175	223	173	176
Muud	6	0	0	0	0	0	0,0

Põlevkivi kasutus aastani 2030

- Põlevkivi kasutamise eri stsenaariumide puhul on elektritootmiseks aastani:
 - 2020 vahemikus 6 kuni 10 mln tonni põlevkivivaru,
 - ajavahemikus 2021...2025 vastavalt 5–7 mln tonni ja
 - ajavahemikus 2025...2030 vastavalt 3 – 6 mln tonni
- **Järeldus on, et vajaliku põlevkivikoguse määrab põlevkiviõli tootmise areng.**

Põlevkivi kasutamise väärtusahel

- Põlevkivi kasutamise väärtusahela pikendamise tähendab:
 - teadus- ja rakendusuringute toel tuleb leida kasutus kaevandamisel tekkinud aheraine töötlemisel saadavale killustikule (või täitematerjalile) ja põlevkivile;
 - leida laialdasem ja püsivam kasutus elektrijaamade põlevkivituhale; põlevkiviõli tootmisel leida kasutus poolkoksile ja põlevkivituhale ning heitsoojusele.
- Põlevkiviõli paremaks väärtustamiseks on vaja leida lahendused:
 - mootorkütuste tootmiseks;
 - arendada edasi põlevkivi baasil keemiatoodete tootmist;
 - teha teadusuuringuid uute ja efektiivsemate põlevkivi töötlemise tehnoloogiate väljatöötamiseks ja rakendamiseks.